

Бібліотека – криниця краєзнавчої інформації для дітей.

Останніми роками надзвичайно активно в діяльності бібліотек розробляється краєзнавча тематика. Краєзнавству на початку нового тисячоліття широкі перспективи відкрили два важливих документи; зокрема Указ Президента України «Про заходи щодо підтримки краєзнавчого руху» та «Програма розвитку краєзнавства до 2010 року».

Саме краєзнавство покликане зародити почуття гідності та любові до Батьківщини у підростаючого покоління.

Інформаційна краєзнавча робота сільських бібліотек має бути спрямована на те, щоб допомогти юним користувачам пізнати досконаліше свій край за допомогою бібліотечних фондів і донесенню їх бібліотекарем до читача.

Сільська бібліотека покликана зберегти духовні і культурні надбання свого села, своїх земляків і передати їх у спадок юним поколінням, виховуючи їх на звичаях, традиціях рідного краю, щоб привити любов до рідної землі та зберегти всі ті надбання людської праці минулих років для майбутніх поколінь.

Краєзнавча робота бібліотек – це їх активна діяльність із зібрання документів краєзнавчого змісту, розкриття таких матеріалів у фондах бібліотек.

Краєзнавча інформація в бібліотеці є джерелом формування національної свідомості, самосвідомості, виховання патріотичних почуттів, розвитку допитливості.

Пошук краєзнавчої інформації та формування краєзнавчого фонду має здійснюватись за такими напрямками:

- історичний;
- народознавчий;
- географічний;
- екологічний;
- літературне краєзнавство;
- видатні люди рідного краю.

Тому першочерговим завданням бібліотек на сучасному етапі є збір і збереження місцевих краєзнавчих матеріалів: книг письменників, поетів-земляків, нариси місцевих істориків, відомості про село в архівних документах, літописів, листів, фотографій, речей своїх знатних земляків.

В бібліотеках обов'язково повинні бути звернення до користувачів про історію села, про знатних людей краю, матеріали, фотографії воїнів-визволителів села, ветеранів ВВв, учасників бойових дій, воїнів-інтернаціоналістів, ліквідаторів Чорнобильської трагедії, спогади очевидців голодомору 32-33 р.р., списки репресованих, спогади про людей села минулих років.

Кожна сільська бібліотека має зберігати у краєзнавчому фонді рукописні спогади старожилів, ветеранів війни та праці, реферати, нариси про історію села, кращі роботи юних читачів про свій край, про людей села.

Вести літопис села по роках. Свої фонди бібліотеки мають доповнювати папками вирізок з газет, якими можна доповнювати книжкові виставки.

Щоб привернути увагу читачів-дітей потрібно краєзнавчі виставки доповнювати місцевими надбаннями: вишивками, гончарними виробами, виробами з бісеру, з дерева, плетіння з лози.

Проводячи пошук краєзнавчих матеріалів бібліотекар має врахувати, що інформацію діти сприймають за допомогою зору. Тому традиційні книжково-ілюстративні виставки вдало співіснують з рекламними вернісажами, виставками однієї книги, виставками одного читача, одного автора, виставками-діалогами, виставками-протестами, виставками-застереженнями, виставками-роздумами, виставками-спогадами, виставками-реквіями, виставками-вікторинами, виставками-мандрівками, виставками-оглядами, виставками-знайомствами, що дозволяють гарно розкрити краєзнавчі фонди і значно розширити читацький світогляд.

В бібліотеці можна оформити такі **книжково-ілюстративні виставки**: «Ярмолинеччино! Ти часточка Поділля. В своїх натруджених долонях вигойдуюєш не роки, а віки», «З Хмельниччиною в серці», «Добридень тобі, Хмельниччино моя», «З подільських джерел», «Земле Подільська – рідний мій краю», «Моє село – це рідна серцю пристань», «Моя маленька Батьківщина», «Нащадки пам'ять

бережуть», «Мій рідний край, моя земля, де маю щастя жити і творити».

Наприклад:

Виставка однієї книги «Джерело моєї душі»

- 1 розділ - «Книги в різних виданнях»;
- 2 розділ - «Історія створення книги»;
- 3 розділ - «Доля книг автора»;
- 4 розділ - «Літературна критика та відгуки про книгу»;

Виставка-сюрприз «Таємниця однієї фотографії»

- 1 розділ - «Шляхами долі моїх земляків»;
- 2 розділ - «Велика любов до малої Батьківщини»;
- 3 розділ - «Справа всього життя»;
- 4 розділ - «Квітни мій краю рідний»;

Виставка-подорож «Подорож батьківським краєм»

- 1 розділ - «Доторкнись до джерел нашої історії»;
- 2 розділ - «Наш край легендою і славою овіяний»;
- 3 розділ - «Літопис мужності і слави»;
- 4 розділ - «Квітне талантами рідна земля»;
- 5 розділ - «Живуть майстри у нашому селі»;
- 6 розділ - «Цілющі скарби рідного краю»;

Виставка одного читача «Читай як я, читай зі мною, читай краще мене»

На книжковій виставці обов'язково повинні бути: звернення до читачів, цитати, відсилки і виставки мають бути

доповнені фотографіями, предметною атрибутикою, альбомами, газетними матеріалами.

Краєзнавчі документи в кожній бібліотеці обов'язково мають бути зібрані в одному місці.

В кожній сільській бібліотеці потрібно обов'язково вести **краєзнавчу картотеку**, яку з року в рік доповнювати новими актуальними рубриками та особливий акцент ставити на персоналії краю – документи про видатних осіб села згруповані за алфавітом прізвищ. Краєзнавча робота бібліотеки сьогодні нерозривно переплетена з національно-патріотичним, естетичним, природничим вихованням.

До краєзнавства потягнулося сьогодні багато ентузіастів, які хочуть прилучитися до власної історії, щоб краще збагнути зміни, які відбуваються у нашому житті. Саме зараз бібліотекарям потрібно залучити юних читачів у клуби за інтересами, у такі клуби де діти зацікавлені спільно досліджувати історію села, фольклор, звичаї та обряди.

З молодшими школярами можуть бути зустрічі у бібліотеці у групах за інтересами: «Вербиченька», «Калинонька», «Джерельце», «Барвінок», «Любисток», «Тополина», «Криниченька», «Водограй», «Родовід», «Бабусина скриня», «Чорнобривці», де діти у грі знайомляться з історією краю, місцевими святковими обрядами, вчити малят місцевих пісень, колискових, проводити ігри до народних свят.

З старшокласниками спільно з вчителями створювати в бібліотеці центри спілкування, об'єднуючи зацікавлених у

краєзнавчі клуби, в яких спільно вести пошуки матеріалів про рідний край, вивчати природу своєї місцевості, історію села, топоніми, фольклор рідного краю.

Такі клуби за інтересами, як «Краєзнавець», «Берегиня», «Оберіг», «Роде наш красний», «Подільські візерунки», «Подільська веселка», «Пам'ять», «Витоки», «Відродження», «Вишиванка» покликані дослідити історію рідних місць, відродити звичаї та обряди, згадати фольклор краю, залучити зацікавлених людей, які зможуть передати безцінні надбання минулих поколінь своїм нащадкам.

Краєзнавча робота бібліотеки на селі – це центр культурного відпочинку, духовного відновлення дітей.

У краєзнавчій роботі сільської бібліотеки тісно переплітається використання традиційних та інноваційних форм масової роботи з дітьми.

Жвавий інтерес можуть викликати у користувачів такі різноманітні соціокультурні заходи:

- *конкурс юних краєзнавців «Краю мій, ти частка Батьківщини»;*
- *година історичної правди «Про що розповів документ з архіву»;*
- *краєзнавча екскурсія «Щоб у кожному серці стукотіла грудочка рідної землі»;*
- *година історичної пам'яті «І сонце, і пісню в боях відстояли»;*
- *фольклорно-етнографічне свято «Ой, весно, весняночко, прийди подоляночко»;*

- вернісаж особистостей краю «Квітне талантами рідна земля»;
- батьківський урок «Таємниці нашого родоводу»;
- фестиваль українських звичаїв «Оберіг нашого родоводу»;
- заочні подорожі «Легенди і казки рідного краю»;
- виховні уроки «У світлиці моєї мами»;
- мандрівка у давнину «Наш край легендою і славою овіяний»;
- літературний міст «Земле Подільська, шовковії ріки, буду любити тебе довіку»;
- історико-краєзнавчий урок «Крізь пекло Афганської війни»;
- виставка-вернісаж дитячих малюнків «Берегиня роду і народу»;
- літературно-поетична мозаїка рідного краю «Віршем і прозою оспівую тебе мій краю рідний»;
- історичний круїз «Рідна земля моя – ти козацького славного роду»;
- конкурс ерудитів «Цілющі скарби рідного краю»;
- історичний екскурс «Село моє – історія жива»;
- розмова за філіжанкою кави «Цікавинки з історії нашого села»;
- години пізнання «Духовні храми Ярмолинеччини»;
- мистецький вернісаж «Барви кольорів на полотні»;
- поетичне ревю «Я із вами ділитиму долю навпіл , рідне село моє»;

- краєзнавчі прогулянки вулицями села;
- краєзнавча розвідка «Гордість України і гордість нашої школи»;
- фото-вернісаж «Улюблений куточок рідного села»;
- творча зустріч з письменниками Поділля;
- знайомство зблизька «Література рідного краю»;
- знайомство зблизька «Сонячні промінчики поезії»;
- літературний вояж «Талановиті люди рідного села»;
- зустріч поколінь «Твої люди, Ярмолинеччино»;
- посиденьки «Фольклорна скарбниця села»;
- вечір краєзнавця «Видатні люди рідного краю»;
- дитячий ранок фольклору «Весно, весно, що ти нам принесла»;
- краєзнавчий турнір «Топоніми рідної сторони»;
- усний журнал «Нас об'єднала земля Ярмолинеччини»;
- фольклорно-етнографічні ігри «Веселковий дивосвіт Поділля»;
- творча зустріч «З джерел Ярмолинецької землі»;

Успіх краєзнавчої діяльності сільських бібліотек багато в чому залежить від бібліотекарів. І там де працюють творчі, захоплені, віддані справі люди, які роблять усе можливе і неможливе, там діти з самого раннього дитинства будуть любити свій рідний краю, його людей, будуть шанувати працю старших поколінь, збережуть все те цінне, що створено нелегкою працею їх земляків.

Спільними зусиллями бібліотекаря, вчителів, сім'ї дадуть гарні результати і діти будуть любити свою Батьківщину і дбайливо ставитись до рідного краю.

Сценарій

Використай в роботі

З дошкільниками та учнями 1-4 класів

**Дивосвіт книжечок Асі Дєточкіної
(Презентація книг видавництва
Алли Цюпак)**

Автор сценарію:

Є. Ф. Трачук

Ярмолинці

2006 р.

Книжкова виставка

“Дивосвіт книг Асі Дєточкіної”

Бібліотекар: Шановні діти! Вчителі! Батьки! Чи добре ви пам’ятаєте свою улюблену книжку в дитинстві? Звичайно вона була гарно розмальована і цікава по змісту.

Сьогодні, ми працівники бібліотеки хочемо вас познайомити з унікальними книжечками нашої землячки, нашої в минулому активної читачки Алли Цюпак, книги якої друкуються під псевдонімом Асі Дєточкіної.

Зверніть увагу на цю книжкову виставку тут представлені різноманітні книжечки для самих маленьких наших читачів. Кожна книжка по своєму цікава, дуже гарно оформлена і ці в українському стилі малюнки і зміст книг написані з любов’ю до дітей, і автор цих ідей Алла Цюпак, а також видані вони її приватним видавництвом.

Ведуча: Алла Анатоліївна Цюпак народилася в селищі Ярмолинці. Дитинство і шкільні роки пройшли в наших мальовничих Ярмолинцях. Після закінчення ЗОШ №2 Алла Анатоліївна виїхала в м. Хмельницький. Там і відкрила своє видавництво на правах приватного підприємця. Багато працює сама. І ось перед вами результат цієї нелегкої кропіткої праці.

Бібліотекар: А ось як до нас потрапили ці чудо – книжечки, які зараз як повітря потрібні нашій дітворі, то це вже окрема розповідь. А було це так. Ми дізналися що є такі книжечки, взнали адресу та номер телефону Алли Анатоліївни, спробували запросити до нас на зустріч, але через зайнятість, а ми вже бачимо що вона людина творча і обмежена в часі, не змогла сама прибути, ми їй це простимо, а передала нам книжечки свої нашим земляком Володимиром Олійником, який частий гість нашого клубу “Автограф”, що діє при центральній бібліотеці для дорослих. Володимир Григорович від імені Алли Цюпак

передав дитячій бібліотеці 48 книжечок, щоб і наша малеча прилучалася до сучасної української дитячої книжечки.

Ведуча: Ви діти всі любите казки? Так? Так. Тож пропонуємо здійснити мандрівку у дивосвіт казки Асі Деточкіної. Ці казки читаються легко, вони цікаві, повчальні у кожному з них заложено зерно мудрості, яке прочитавши казку проросте і дасть стигле зерно, яке принесе користь вам у майбутньому.

Ознайомившись з казками, поезією Алли Цюпак ви відчуваєте, що авторка має надію, що любов до рідного народу ви пронесете через усе своє життя.

Бібліотекар: Помандруємо у світ казки. Ось відкривається наш казковий теремок і бабуся Дуся поведе нас разом з героями по нашій рідній країні. Слухайте.

Бабуся: Любі хлопчики і дівчатка.

Я, бабуся Дуся із книжечки Асі Деточкіної “Бийко” прийшла до вас у гості, розповісти вам, як потрібно жити вам між собою, як себе поводити серед ровесників. Ось послухайте.

Розкажу я вам пригоду,

Як хлопчата бились з роду

Звали їх Денис й Дмитро

І зачитується пригода з книги “Бийко”.

А ось іще повчальна розповідь казка “Шапка - невидимка” зачитується з книги.

Розкажіть тепер мені любі про що хоче автор книжечки вас застерегти і повчає якими потрібно бути в житті.

До побачення.

Ведуча: А ось книжечка “Чому звірята не хворіють” буде прочитано в ролях. Послухайте.

(Діти з 4 класу розігрують казочку).

Бібліотекар: А ось цю книжечку “Брудні страшки зникають – коли діти прибирають” розкажуть нам Таня і Юра. Уважно слухайте, щоб до вас не прийшов в гості Страшко і не поселився у вашій кімнаті.

(Діти розказують віршики).

Ведуча: А зараз подивіться лялькову виставу по книжечці “Хто винюхав мед?”

(Діти уважно слухають казочку).

Ведуча: А ось ще перед нами книжечка “Що накоїла Злоба”. Нам Юля прочитає цю казочку. А ви уважно слухайте, щоб з вами в житті ні з ким таке не трапилося, бо завість і злоба приносять тільки біду і в першу чергу тому хто так поступає негарно до своїх друзів.

(Зачитується казочка).

Бібліотекар: А зараз я вас познайомлю з героями серії Гусак – Розумак ви тільки дуже уважно слухайте і запам’ятовуйте, бо герой Гусак навчає діток спілкуванню, щирості, доброти, мудрості.

(Зачитується казочка з книги “Академія у лісі”, “Зелене сіно”, “Як повернутись додому”).

Ведуча: А ось до нас завітав герой книжечки “Маленький керівник” уважно слухайте.

(Богдан розказує вірш)

Бібліотекар: Дякуємо Богдану гарно розповів, а ви дітки запам’ятайте, що себе треба до порядку привчати змалку. То коли станете дорослими станете гарними хазяями, порядними людьми своєї країни.

Ведуча:

А ось ці книжечки “Необразлива мама”, “Вийко – ватажок зграї”, “Зимове диво”, “Мишко, Тишко та срібна ложка” повчають малечу бути працьовитими, допомагати батькам, любити природу, мати багато друзів, застерігають від необачливих вчинків, навчають гарному спілкуванню, розвивають порядні думки, навчають порядності, чуйності, відповідальності.

По всіх книжечках проходить червоною ниточкою любов до дітей, тривога, щоб вони вирости в цей зловбий час гідними людьми своєї прекрасної країни.

Бібліотекар:

Діти! Ви можете ближче познайомитися з творчістю Асі Деточкіної, яка веде по своїх книжках у світ прекрасного, навчає вас любити природу, любити тварин, рости розумними, мудрими, щирими, її книжечки навчають змалку бути охайними, ввічливими, життєрадісними. І Алла Анатоліївна хоче, щоб гарно читали, бо хто багато читає, той багато знає. Народна мудрість гласить. Так, що ми, бібліотекарі, надіємось, що кожен із вас захоче зараз підійти до книжкової виставки і візьмете по книжечці, прочитаєте, а на слідуючий раз ви розкажете, про що прочитали, як зрозуміле прочитане, що запам’ятали.

Дякуємо вам, що завітали до нас в бібліотеку.

Чекаємо вас у бібліотеці бо ось ці книжечки дуже хочуть в руки читаючих хлопчиків і дівчаток.

Літературна подорож

“Література рідного краю”.

**Ознайомлення із життям і творчістю
подільської поетеси Людмили Савчук.**

Урок-екскурсія в село Шарівка

Автор сценарію:

Трачук Є. Ф.

2007

Літературна подорож “Література рідного краю”.

Ознайомлення із життям і творчістю подільської поетеси

Людмили Савчук.

Урок-екскурсія в село Шарівка.

Мета: Ознайомити членів клубу “Первоцвіт” із творчістю нашої землячки Людмили Савчук родом із села Шарівка, викликати інтерес до неї як поетеси та особистості. Її вірші, як ковток джерельної води, відчуті їх життєдайну силу. Заглибитись в чисту, прозору, легку і доступну силу поетичного слова, відчуті їх своєю душею, пізнати світ очима дітей.

Обладнання: В центрі залу книжкова виставка по творах поетеси. “Український віночок подільській дітворі від Людмили Савчук”.

1 розділ: Я – подолянка, я – українка.

Цитата: Я – українка

В подільським краї

Між квітів, луків,

Садів зростаю.

Збережи у пам’яті

Савчук (Скригуль) Людмила Павлівна народилася 1 жовтня 1935 року в селі Шарівка Ярмолинецького району у сім’ї хліборобів. Тут пройшло дитинство, шкільні роки. Нині проживає у м.

Хмельницькому. Пише для дітей. гарно пише. Від усього серця.

Радимо кожному познайомитися з її творами для малят. Член Національної Спілки письменників України з 2005 року.

2 розділ: Я землі вклоняюся, що мене зростила.

Цитата: Моє село, колиска світанкова

Дитинства недочитаний роман...

Не можу без весни і зерносіву

Без пісні солов’їної в гаю

Тобі, належить розум мій і сила,
Все, що взяла від тебе, віддаю!
Надія Пукас.

3 розділ: 3 відгуків про творчість.

Цитата: “Віршики ці, як ковток джерельної води, прозорої і чистої.
Бо вони – невигадливі, образні, щирі, на диво мелодійні.
Творчий доробок поетеси порівняно невеликий, але вагомий”.

Бібліотекар: Шановні друзі. Сьогодні в нас незвичайна зустріч і незвичайний урок. Незвичайний він тому, що ми вирушаємо на екскурсію у літературну подорож по літературі рідного краю. За час подорожі ознайомимось з біографією поетеси Людмили Савчук, пізнаємо прекрасний світ її творів.
Діти, зараз ми здійснимо уявну екскурсію автобусом на Батьківщину поетеси в її мальовниче село Шарівку.
(Діти знайомляться з водієм та екскурсоводами).

Водій: Ну, що діти, все, що треба в дорогу взяли із собою? Тоді рушаємо.
Але, щоб нам веселіше було їхати – включу музику.
(Звучить пісня “Наша планета - Земля” муз. Є. Трачук, сл. Л. Савчук).
Наша планета – Земля,
Щедра вона і багата.
Гори, ліси і поля –
Наша домівка, малята.
Сонечко рано встає,
День промінцями засвітить.
Все на планеті – твоє,
Треба його нам любити.
Пильно довкола дивись,
Оберігай кожну гілку!
Пісні у пташки, учись,
А працелюбності у бджілки!

Екскурсовод: Мальовниче село Шарівка, що на Ярмолинеччині, чудове село. Виросло воно на лівому березі річки Ушиця. Із села відкриваються чудові краєвиди, ліси, сади, скелясті гори. 1 жовтня 1935 року в сім'ї хліборобів народилася майбутня поетеса. Тут пройшло дитинство, шкільні роки. Зростаючи серед привітних, трудолюбивих людей, серед мальовничої природи, виховувалася у любові до рідної землі, до праці. Закохана у природу, у життя подарувала у 1965 році для своїх земляків книжечку віршів “Кенгуреня”. Цю першу збірку видало Київське дитяче видавництво “Веселка”. Шістнадцять віршів, поміщених в ній, як шістнадцять перлів у віночку. “Сонечко”, “Колосок”, “Вітерець і пташка”, “Дощик”, “Кенгуреня”. Нічого не відкинеш і недобавиш. Вони – невигадливі, щирі, на диво мелодійні. Дохідливі. Прості й мудрі, як усе справжнє.

Читач: Працювала Ганночка
День при дні,
Поливала квіточки
Запашні.
Із вітрами й хмарами
Дощик біг.
Він маленькій дівчинці
Допоміг.
Помагав тій дівчинці
Дощ не раз –
Піде вона з квітами
В перший клас.

Екскурсовод: Пізніше з-під пера поетеси виходить друга збірка “Вишенька” (1972 р.), третя збірка “Йде Яринка” вийшла у 1976 році, а збірка “Один, два, три” взагалі зачарувала малечу. На обкладинці книжечки “Один, два, три” такий чудовий півник в українській вишиванці, та ще й підперезаний широким козацьким кушаком. І хвіст у нього переливається всіма барвами веселки. А в

якому яскравому вбранні білочки, курочки, горобці. В цій книзі не тільки прекрасні малюнки для дітлахів. Тут віршики легкі, дзвінкі, як пір'їнки, вони вчать рахувати, замислюватись, легко запам'ятовуються. Книга ця – безцінний подарунок для матусів, татусів, вихователів дитячих садочків. Тільки послухайте нам Миколка прочитає

Читач: Дві Оленки,
Три Ганнусі
Дві Яринки
І Настуся
Козубочки
Узяли
Та гриби збирають
Пішли
Біг позаду
Пес Кудлатик
Рахував
Отих дівчаток
Вірно мабуть,
Рахував –
Довго чулося
“Гав – гав – гав!”

Екскурсовод: Маринка нам прочитає віршик з цієї гарної книжечки, ми слухаємо тебе.

Читачка: У лісочку на горбочку –
Три берізки, три дубочки...
Рахувать ведмідь не вмів,
То зозулю попросив.
З того часу у ліску
Все: “Ку-ку! Ку-ку! Ку-ку!”

Екскурсовод: А Наталка також вивчила вірш напам'ять. Легко вчиться і швидко запам'ятовується. Так, Наталочко.

Читачка: Ходить бусол по воді:
Чап! Чап!
Лічить жабок по одній:
Хап! Хап!
Перелякані жабки:
- Ква! Ква! –
Пострибали під листки:
Раз! Два!

Екскурсовод: От бачите, такі зримі образи постають в уяві, що книжечки Людмили Савчук просто гріх було б гарно не проілюструвати. І художниця Олена Скорубська, хмельничанка, робить все можливе, щоб передати задум поетеси, робить це талановито, з вигадкою, в національному стилі.

Екскурсовод: У творах поетеси немає настирливої повчальності. І все ж малюкові зрозуміло, що не слід гордитися пустому колоскові. Хоч і високий і дивиться згорда на інших, а зерном не може похвалитись. Пустий. Ще в давнину було підмічено і святий Августин сказав: “з мудрими людьми трапляється як з колоссям: коли воно пухле підноситься і гордо випростовується, а коли наповнюється зерном стає покірним і схиляє голову”. Так і тут, малий читач відразу збагне, що не песик, не качечка і навіть не свинка забруднили книжечку, а зробив це сам хазяїн її, хлопчик Гриць. Це у вірші із збірки Людмили Савчук “Підростає Іваночку!” (1990 р.).

У 2002 році вийшла збірка “Бігла білка”, а збірка “Сестричка”, “Галя”, “Поспитайте у Гриця” у 2003; “Я втомилася”, “Треба ділитися” (2004). “Котик”, “Так і ні”, “Ручки сестрички” (2005). Людмила Павлівна із 2005 року член Національної Спілки письменників України.

Творчий доробок поетеси порівняно невеликий, але вагомий. Як і отой вщерть наповнений добірним зерном колосок, що хилить додолу голівку.

Водій: Дорогі пасажери, ми під'їжджаємо до села Шарівка. Це село славне своїми традиціями, звичаями. Зверніть увагу, яке мальовниче село, як добротно живуть працьовиті люди. Історія села цікава, тут проживали і живуть талановиті люди. Герой Соціалістичної праці Кравчук Римма Олександрівна, поет-пісняр Фіглюк, композитори брати Вадим та Євген Гжегожевські, бібліотекар Михайло Тимофійович Мельник, тут народилася, тут пройшли дитячі роки нашої землячки Людмили Савчук (Скригуль).

Читачка: А мені хочеться прочитати віршик із збірки "В Україну".
Наче писанка, хатина
У садочку
У вишиванці Марина,
У віночку.
Біля будки пес кудлатий,
Довгі вуха
Бабця пісеньку співає –
Вітер слуха
Потім пісеньку розносить
По оселях
Де живуть трудящі люди
І веселі
Голосиста звідусюди
Пісня лине,
Бо живуть співучі люди
В Україні
Пісня всім допомагає
В щасті, в горі,
То ж дзвенить вона, лунає
На просторі.

Читач: Читаючи вірші Людмили Павлівни, я швидко запам'ятовую їх, і хочу вам прочитати ще віршик "Вітер - трудівник".

Вітер у полі не просто
Гасає
Біга вітерець, врожаї
Доглядає
Сонце почне припикати
Рослини
А вітерець приганяє
Хмарини.
Дощик пройде. Все водиці
Нап'ється,
А вітерець до роботи
Береться
Поміж хлібами у полі
Мандрує,
Перегляда колосочки
Рахує.

Водій: Справді гарно сказано. Але в нашому краї дуже співучі люди і талановиті, люблять пісні слухати і самі співають. А ви, діти, які пісні знаєте. Давайте разом заспіваєм пісню, яку виконує фольклорний ансамбль "Шарівчанка" "А мій милий вареничків хоче" яку ви неодноразово чули у виконанні солістів ансамблю Михайла Мельника на районній сцені.
(Діти виконують і вгощають всіх варениками).

Водій: От спасибі, діти, за пісню і за вареники, ви так гарно вмієте готувати і пригощати як і всі люди в Шарівці гостинні.
Ось погляньте, справа ми проїжджаємо диво-парк, тут є породи рідкісних дерев. Природа сама запрошує зайти відпочити, помилуватися різними деревами, рослинами. А ось послухайте легенду про Шарівку
(дівчинка розповідає)

Шарівка

Давно це було. Поселилися люди серед мальовничої природи на горбочку. Побудувалися, жили, працювали на своїх землях, пасли худобу. Але настали часи, коли всі поселення переписували. І ходили панські писарі записували назви сіл і перераховували людей. І ось прийшли вони у цей прекрасний куточок, і не знають як записати це село. І зайшли в одну із хат. А тут жив єврей у нього народилася донечка яка називалася Рівка. І коли запитали гості яке це село, в цей час Рівка голосно розплакалась , і батько grimнув на неї “ша Рівка”, а переписувачі почули “Шарівка” і так записали у свою книгу назву села.
Так з того часу і пішла назва села на горбі “Шарівка”.

Екскурсовод: Ось ми під’їжджаємо до будинку поетеси. Уявімо собі добротний будиночок серед мальовничої природи. Заходимо на охайне подвір’я, а можливо і сама господиня до нас вийде, стане на порозі і запросить у гості.
(На середину класу виходить учениця, яка представляє поетесу).

Поетеса: Любі гості, прошу до хати, заходьте, сідайте і слухайте, що я вам скажу
(читає віршики для дітей).
Я – українка
В подільськiм краї
Між квітів, луків
Садів зростаю
Цілуюсь з сонцем.
З вітрами мчуся
Пісень веселих
У пташок вчуся
Чи я удома
А чи у лузі,
Метелик, бджілка –
Мені всі друзі.
Зросту велика

У світ долину,
Та не забуду
Свою країну,
Та не забуду
Свою домівку
Я – подолянка,
Я – українка.

Учень: Хто навчив вас вірші віршувати?

Поетеса: Ми писали, ми трудилися,
Наші ручки вже втомились.
Покладемо ручки
Хай спочинуть ручки.

Це все праця, діти, хто багато читає, спостережливий в житті,
трудолюбивий до того фея Поезія приходить в гості і дружба з
нею дає свої результати.

Учениця: Людмила Павлівна, що для вас найдорожче в світі?

Поетеса: Знаєте, моє Поділля – мій скарб, моя радість, моє життя, мій
подих. А ви, діти – це неоціненний скарб і тому я для вас пишу,
щоб вирости щирими, добрими, здоровими, розумними.

Учень: Ми, сини й доньки Поділля, обіцяємо Вам, що ніколи не
забудемо материнської пісні, рідної мови і обрядів свого народу,
будемо природу шанувати, людей праці, дбати про розквіт
Батьківщини.

Учениця: Ми хочемо жити так, щоб приносити користь нашій країні, один
одному; вчитись не заради самого лиш знання, а для того, щоб
бути людяними, працелюбними, милосердними не тільки до
людей, а й до всього що нас оточує; зберегти свої душі чистими
навіть тоді, коли здається, що зло перемогло.

Бібліотекар: Нам уже час повертатись. Ми дякуємо Вам за ваші щирі, веселі, легкі вірші, які виховують найкращі людські почуття.

Водій: Прошу всіх зайняти свої місця. Зручно влаштовуйтесь, бо за хвилину від'їжджаємо. Дорога далека, тож давайте включимо музику і заспіваємо нашу подільську пісню.
(Всі співають пісню "Ой під вишнею, ще й під дубчиком").

Бібліотекар: Молодці, ось наша екскурсія закінчилась, під час якої ви пізнали світ поезії Людмили Савчук, нашої землячки, відчули самі, що її вірші несуть важливе тематичне навантаження, сприяють пізнанню дитиною навколишнього світу, виховують, щоб ви любили свою землю, своїх людей, були трудолюбивими.

**З учнями
5-9 класів**

Афганські мотиви в поезіях В. Олійника

Година поезії

Оформлення – столик, рушник, квіти, магнітофон, запис пісні “Офіцери”, “Афганські спогади”, книги В. Олійника “Вертають на Україну журавлі”, “Обеліск на шкільному подвір’ї”.

Бібліотекар: Хтозна, Вічність – річ непроста.
Чи ж хоч парость твоя лишилась?
А земля, де ти виростав,
Вже й твоїм ім’ям освятилась.

Словом чистим, щирим пристрасним, чесним написані
Володимиром Олійником вірші, що увійшли в книжку “Обеліск на
шкільному подвір’ї”. у ній звучать “афганські мотиви” і
присвячена книга ровесникам Володимира Григоровича,
полеглим в Афганістані.

Як це було...

Сьогодні на нашому заході присутній учасник війни в Афганістані,
воїн-інтернаціоналіст _____, Вам слово.

(Запрошений розповідає про себе, своїх друзів,
інтернаціональний обов’язок).

Ведучий: Доля розкидала ровесників, однокласників у різні кінці світу.
Куди, якою метою, а також спогади про школу, відпочинок,
хлопчачі ігри відтворює автор у поемі в монологах “Ми грали у
війну”.
(читачі бібліотеки читають монологи, знайомлять присутніх із
змістом поеми).

Бібліотекар: Сьогодні ми повертаємось до тривожного минулого нашої
України, сплітаємо вінок вдячності і шани тим, хто виконував свій
інтернаціональний обов’язок. У виконанні читачів прозвучать
твори В. Олійника.

Хлопчик:

Любов

Він на афганську скелю вперто ліз...
В очах стояв подільський верболіз, -
Там Галя, Галочка його стояла
Ховала в листя очі повні сліз...

Дівчинка:

Мати

Він повернувся без ока і без руки
Його сльозами стріли земляки...
А мати?.. Мати... усміхом зустріла,
Аж плакали під хатою квітки....

Хлопчик:

Мадонна

Поміж моїм буттям і небуттям,
Ти світишся Мадонно із Дитям!
Труна із цинку... Сина передала
І впала, наче хто її підтяв...

Дівчинка:

Пам'ять

О, як всіх вас хочу зберегти,
Не загубити ваших душ, світи, -
Мої далекі, рідні мої люди,
Святі свічки у ночах самоти...

Ведуча:

Гвоздики вкривають
Їх імена,
Викарбувані у граніті...
Сивий, сліпий чоловік,
Прогортає червоні квіти,
Щоб торкнутися пальцями,
Прочитати серцем –
Імена бойових побратимів...
На світанні,
Десятого травня,
На квітах

На іменах,
На бляшаних зірках обелісків –
Роса...
Розвидняється день.

Бібліотекар: А зараз читачі бібліотеки складуть колективного листа матерям, чії сини загинули в Афганістані (пізніше цей лист буде опублікований в газеті “Шкільний світ”) – (діти працюють над завданням під мелодію пісні “Афганські спогади”).

Ведучий: Поезія Володимира Олійника пронизує душу щемно, аж до болю, малює живі картини дійсності, хвилює...
(Діти читають поезії В. Олійника).

Хлопчик: Вони вертаються Вкраїно,
Чумацьким Шляхом на возах
Вертаються під небо рідне,
А небо рідне – у сльозах.
Вони вертаються, народе, -
Озвись до них, якщо ти є...
Де ясні зорі й тихі води?
Де світле майбуття твоє?!
Мовчиш, уста стуливши вперті.
В обличчя – снігова юга...
Твоє розстріляне безсмертя
До тебе руки простяга...

Дівчинка: Нескінченна балада
Ранок
Багрянець розлив
На поля й тротуари
Мати Скорботна
Вкраїна
Стоїть на базарі
Сива сльоза

У свічаді вдовиної муки
Хустка тернова
Куфайка
Порепані руки...

Хлопчик: Десь згасла зірка. Десь погасла доля.
Десь синя хвиля хвилю доганя...
А десь прадавній хрест сіріє в полі
І хтось бреде у полі навмання...
То дух наш, дух, - поскривджений, убогий,
Та з ночі воскресаючий, як день –
Непомирущий, він шукає Бога, -
Як чумаченько без волів бреде...

(звучить пісня “Офіцери”).

Бібліотекар: Шановні гості, любі діти. Ви всі побачили й відчули силу поетичного слова подільського поета, нашого земляка Володимира Олійника. Він щиро й схвильовано розмовляє з нами, читачами, про долю України, її сьогодення. В його поезіях, які прозвучали сьогодні, розширюються тематичні й духовні обрії творчості, стверджується істинність найвищих людських цінностей: віри, милосердя, доброти й любові.

А закінчити нашу годину поезії хочу такими словами з вірша В. Олійника:

Нічого не скажу про злих, недобрих,
Чиї слова і погляди, як довбні
Їм віри в доброту схитнуть не вдасться...
Мої хороші, вам бажаю щастя!
Хай ваші дні не марно пропливають,
Хай друзі щирі вас не забувають.
Хай втома витікає із долонь –
Спасибі вам. Несіть живий вогонь.

Монологи із глибин століть
Поетичний світ В. Г. Олійника
“Слово гетьмана Богдана”.

На столику плакат “Козацька звитяга”, портрети Б. Хмельницького, Максима Кривоноса, Данила Нечая, Івана Богуна, книга В. Олійника “Слово гетьмана Богдана”.

Епіграф: Згадаймо віщі слова поета-борця Олега Ольжича: “Держава не твориться в будучині, держава будується нині. Отож, будуймо нашу державу, бо Україна виборола таке право віковичним стражданням, боротьбою і терновим терпінням”.

В. Олійник

Ведучий: Поетичний світ В. Олійника. Хто і що вплинуло і надихнуло автора на спогади про історичне минуле нашої України.
- ще хлопчиком він із захопленням слухав розповіді свого батька Григорія Григоровича про славних козаків, про видатного гетьмана Богдана Хмельницького. А бабуся Ганна наспівувала малому Володі українські народні пісні, балади, думи, де згадувались і легендарний Морозенко і славний Данило Нечай. Дід Федір розповідав допитливому онукові про Тараса Бульбу, книжку про якого найбільше любив перечитувати.
Отак з дитячих літ зародилося в майбутнього поета гаряче захоплення українською історією, яке всебічно підтримала і розвинула в шкільні роки його улюблена вчителька Драгомерецька Галина Григорівна, жінка безмежно доброї і чулої душі, яка вчила колись і батьків поета.

Ведуча: Малий Володимир дуже любив читати історичні книги і до восьмого класу перечитав усе, що було цікавого в сільській бібліотеці. А вже навчаючись на філологічному факультеті славного Кам’янець – Подільського педагогічного інституту, Володимир Олійник мав змогу зануритись у багаті історичні джерела, почерпнути з них знання трагічної, але й героїчної минувшини рідної України, яка врешті стала справжньою

державою, яка вже має свою демократичну Конституцію, із надією й вірою дивиться в майбутнє. “Слово гетьмана Богдана” – також про це. З її сторінок лунають монологи із глибини століть славних лицарів національно-визвольної боротьби під проводом Б. Хмельницького.

Ведучий: У творі “Слово гетьмана Богдана” йде мова про видатну людину. – чотири століття минуло з того часу, як народився український гетьман Богдан Хмельницький. “Богдан Хмельницький, Божою милістю генералісимус греко-східної церкви, вождь усіх козаків запорізьких, пострах і викорінював польського дворянства, скоритель фортець, винищувач римського священства...” Так звертався до нього Олівер Кромвель.

Богдан Богом даний. Так говорили про нього в народі. І справді, рідко коли окремі особи так вирішально визначили хід історичних подій як Б. Хмельницький. Його особистий вплив змінив хід Східно-Європейської історії. Ось чому майже всі історики сходяться до думки, що Хмельницький є найгуманнішим військовим і політичним діячем своєї епохи.

Ведуча: Кажуть, народ складає легенди лише про тих, хто любить. Ось одна з них.

Жили собі дід із бабою. Дітей у них не було. А біля їхньої хати ріс густий-густий хміль. Якось вранці вийшов дід з хати і почув дитячий голос, зайшов дід у зарослі хмелю і побачив там маленького хлопчика, на голові якого сяяло сонце. Тільки дід вніс дитину до хати, як старенькі стіни розтанули в тумані. А на місці старої хати вирости палати. Дід з бабою нарекли дитину Богданом Хмельницьким. Богданом – тому, що Бог їм її дав, а Хмельницьким – тому, що серед хмелю знайшли. Скоро виріс Богдан зібрав козаків і почав із ними захищати батьківщину від ворогів. Учився Богдан освіти вдома, у Київській братській школі, у Львівській єзуїтській колегії. Вільно володів латинською, грецькою, турецькою та французькою мовами. Добре пізнав усі тонкощі католицизму. Здобувши освіту, Богдан Хмельницький

вступить до лав козацького війська. Брав участь у польсько-турецькій війні де й потрапив у полон.

Ведучий: Якби мати знала, яка мені біда,
Вона б передала горобчиком хліба,
Горобчиком хліба, синичкою солі,
Якби мати знала, як тяжко в неволі.

Повернувся Богдан додому і, час від часу, ходив у морські походи. Хмельницький потопив на Чорному морі зі своїм військом 12 турецьких галер.

Пізніше було люто покарано малого сина Богдана Хмельницького за те, що він захищав батьківське гніздо та його мешканців. Скривджений душею, Хмельницький вирішив із зброєю в руках захистити свої права і водночас свою знедолену Батьківщину. Будучи добропорядним прибічником пануючого ладу, був він і воїном-бунтарем. А ще мав гіпнотичний вплив на маси. А допомагали йому в усьому побратими.

Бібліотекар: А зараз сценки з самого твору.

Ведуча: Учень – ролі Максима читає “Монолог перший” (“Слово гетьмана Богдана”). ст.4.

Ведучий: Учень – ролі Данила читає “Монолог другий” (“Слово гетьмана Богдана”). ст.6.

Ведуча: Учень – ролі І. Богуна читає “Монолог третій” (“Слово гетьмана Богдана”). ст.10.

Ведучий: Учень – ролі Б. Хмельницького читає “Слово гетьмана Богдана” (“Слово гетьмана Богдана”). ст.12.

Ведуча: Епілог книги прозвучить “Монолог-пісня сліпого лірника” у виконанні учня _____

(учень в українському костюмі, у руках кобза чи ліра читає монолог с.14).

Бібліотекар: Ось і закінчилась наша зустріч із В. Г. Олійником. Ми познайомилися з цікавими епізодами його життя, загальною характеристикою творчої діяльності.

Ток-шоу “Велике прання”

“Книга в нашому житті”

Бібліотекар: Доброго дня вам шановні друзі. З вами ток-шоу “Велике прання” і тема нашого свята “Книга в нашому житті”.

Ведуча: Запрошуємо на сцену першого учасника. Це надзвичайно цікава особистість. Зустрічайте! Юна поетеса _____
Вітаю вас. Розкажіть дещо про себе: коли вперше почали писати вірші, що стало поштовхом для цього? Яку роль виконує книга у вашому житті? Найулюбленіша книга? Чому?

Ведучий: Наступна гостя _____
Не всі знають, що ви пишете вірші. Про що ваш перший вірш? Які книжки найбільше любляєте? Хто ще з глядачів пише вірші? Запрошуємо до нас. Прочитайте, будь-ласка найулюбленіші вірші.

(Усі читають)

Ведуча: Що для вас є книга? Який предмет найулюбленіший? Яку додаткову літературу з цього предмета читаєте? Дякую.
Залишайтеся з нами.

(Музична пауза)

Ведучий: Бібліотека – будинок книги. Бібліотекар – господар цього будинку. Я хочу познайомити вас з прекрасною господинею центральної бібліотеки для дітей Євдокією Федорівною Трачук. Шановна Євдокія Федорівна, чим для вас є книга? Чи потрібні бібліотеки сьогодні, адже технічні засоби інформації усім доступні. Чи не затьмарили книгу комп'ютери, відео та теле-техніка. Ми знаємо, що ви пишете вірші. Прочитайте, будь-ласка, нам свої найулюбленіші вірші.

- Ведуча:** Якій літературі віддаєте перевагу? Ви любите свою роботу? Чому? Які б поради дали присутнім у цьому залі? Які книжкові новинки ви можете нам запропонувати?
- Ведучий:** У житті людини дуже часто виникає багато запитань на які ми намагаємося отримати відповіді від батьків, вчителів, друзів. Але не завжди можемо отримати вичерпну відповідь. У таких випадках ми звертаємось до книги.
- Ведуча:** Запрошуємо в студію переможців районного конкурсу “Найкращий читач 2005” та учасників обласного конкурсу “Найкращий читач 2006” Шарапову Вікторію та Туйчієву Тамару.
- Ведучий:** Поділіться своїми враженнями від участі в обласному святі “Найкращий читач 2006”. Віка, розкажи про свого найулюбленішого літературного героя. Тамара, твій улюблений автор книг. Які книги ви хотіли би ще прочитати?
- Ведуча:** Дякуємо вам залишайтеся з нами.
- Ведучий:** Запрошуємо до студії місцевого поета нашого земляка Фурмана Бориса Антоновича.
- Ведуча:** Pozнайомте нас, будь-ласка, з вашою творчістю. Які ваші вірші ввійшли до вашої книги “Я сіяв хату”? Ваші поради юним письменникам. Чим для вас являється книга? Що вас надихає на поетичну діяльність?
(Музична пауза. Звучить пісня “Родина”)
- Ведучий:** А зараз ми хочемо познайомити вас з наймолодшим учасником нашої програми, зустрічайте це п’ятикласник
-
- Скажи, що означає книга в твоєму житті, чи багато ти читаєш, яку книгу ти читаєш у даний час? Ми дізналися від твоїх друзів, що ти пишеш вірші, - прочитай улюблений.

Ведуча: Чому ти віддаєш перевагу: цікавій книзі чи фільму зі Сільвестром Сталоне? Про що ти мрієш?
(Музична пауза звучить пісня “Бджілка”)

Ведучий: діти з яким кольором веселки у вас асоціюється книга? Чому? Чи потрібна книга у вашому житті? До вашої уваги захист читацьких формулярів.
(Циганкова Юля, Сотник Іванна, Багалюк Оксана розповідають про книги, яких авторів вони прочитали).

Ведуча: Ми з вами поговоримо про роль книги у нашому житті. Я пропоную зараз перевірити, як багато ви читаєте, як багато знаєте.

Отже, оголошується вікторина “У світі літератури!”
Проводиться вікторина.

Ведучий:

1. Богиня добра і захисту від зла у давніх слов'ян. (Берегиня).
2. Герої, що здійснили далеку подорож і привезли золоте руно (Аргонавти).
3. Наймогутніший герой троянської війни, син Пелея і богині Феміди (Ахілл).
4. Назва корабля на якому вирушила експедиція у пошуках капітана Гранта (“Дункан”).
5. Назвіть літературний псевдонім видатного американського письменника Семюеля Клемента, автора “Пригод Тома Сойєра” (Марк Твен).
6. Ім'я автора, який написав драматичну історію стосунків людини і тварини за часів “Золотої лихоманки” в Північній Америці (Джек Лондон).
7. Хто із літературних героїв мав три золотих волосини, які робили його найбільш значимим серед оточуючих? (Крихітка Цахес).
8. Як звали кохану Ромео? (Джульєтта).

9. Ім'я дами серця Дон Кіхота (Дульсінея Тобоська).
10. Як Дон Кіхот назвав свого коня (Росинант).
11. Античний герой-титан, який передав людям вогонь (Прометей).
12. Автор, який "вдягнув" витязя у тигрову шкуру (Шота Руставелі).
13. До якої національної поезії належить хоку – поезія згадки і пізнання (японської).
14. Який російський письменник обрав пурпурові вітрила символом надії і справжнього кохання? (Олександр Грін).
15. Як називається оповідання О. Генрі, у якому хлопчину-бешкетника викрадають злодії? (Вождь червоношкірих).

Ведуча: Назвіть твори художньої літератури, до назв яких входили такі розділові знаки:

- крапка ("Р. В. Р." А. Гайдара)
- кома ("Будь обережна, Марійко" В. Кави, "Дем'яно Дерев'яно, або пригоди електронного хлопчика" В. Бережного, "Золотий ключик, або пригоди Буратіно" О. Толстого, "Мамо, іде вже зима" Л. Українки).

Бібліотекар: Ми завершуємо ток-шоу "Велике прання" "Книга в нашому житті", дякуємо за увагу, до нових зустрічей!!!

Ярмолинецька централізована бібліотечна система

Районна бібліотека для дітей

З книгою по життю

Бенефіс кращих читачів

Ярмолинецької бібліотеки для дітей

Автор сценарію:

Трачук Є. Ф.

2007

42

*Хто читає що-небудь,
Той вже вище того,
Хто не читає нічого.*

В. Г. Белінський

Бібліотекар: Ми раді Вас всіх вітати на нашому бенефісі.

Ведучий: Бенефіс – це театр, сцена на честь одного актора, прояв визнання його заслугам, його майстерності і таланту.

Бібліотекар: Ми проведемо бенефіс на честь деяких акторів, а акторами сьогодні будуть наші найкращі читачі. Вони покажуть нам справжню виставу присвячену самому головному герою – КНИЗІ.

(звучить урочиста музика)

Ведуча: Щоб Країну Знань пізнати
Без нудьги і лінощів,
Книжку раджу прочитати
Зранку і до півночі.

Ведучий: Дужа я потрібна всім –
І дорослим, і малим,
Всіх я розуму учу
А сама завжди мовчу.

Ведуча: Книга мудра і на слова розкішна
Вгамовує у серці світло й щем,
Вона немов у білім цвіті вишня
Що розпустилась під дощем

Ведучий: Її сторінок я не мну і не ламаю,

І від байдужих та негідних бережу
В душі великий потяг маю
До Знань, то й з книгою дружу.

Бібліотекар: «Зникне у людини повага до книги – зникне і сама людина». Нинішньому поколінню потрібно пам'ятати «Люди перестають мислити, коли перестають читати». У нас постійно буде працювати журі і в кінці зустрічі підведемо підсумки. А на сцену запрошую наших бенефіціантів.
(оголошує читачів)

Бібліотекар: І так, почнемо. Перша наша сцена бенефісу «Мій портрет». Кожний учасник складе і опише нам свій словесний портрет. Отже, слухаємо першого учасника _____
(виходить на сцену)

Бібліотекар: За час, який _____ відвідує бібліотеку для дітей вона прочитала багато книг. Її записала до нас ще бабуся на молодший відділ. свої враження від прочитаних книг і відвідування бібліотеки просимо розказати.

Бібліотекар: А ще один портрет читачу може дати його формуляр.

Ведуча: Формуляр – це важливий документ, котрий про вас все, де ви живете, скільки вам років, ким працюють ваші батьки, які книги ви любите читати, як їх бережете, як з ними поводитись, чи допомагаєте бібліотеці, в яких масових заходах.

Бібліотекар: І ще є одна частина портрету, особиста – це щоденник читання.

Ведучий: Щоденник читання – це свого роду твір написаний у формі записів. Назва книги, автор, короткий зміст прочитаних книг. Форма ведення щоденника – довільна. Це виробляє навички самостійного мислення. З часом його буде цікаво і корисно перечитати.

Бібліотекар: На сцену запрошуємо нашого кращого читача _____
Розкажи про себе і свої враження від прочитаних книг.

Ведучий: _____ також познайомлять нас
із своїми друзями – книгами. Розкажуть про цікаві зустрічі із
ними.

(всі слухають розповіді дітей)

Бібліотекар: При підведенні підсумків журі прийме до уваги і зміст
формулярів, і зміст щоденників читання наших учасників.

Ведуча: Переходимо до слідуєчої сценки бенефісу «Мої улюблені
книги». Прошу, уважно подивіться на книжкову виставку.

Ведучий:

Збережу я в собі веселий
Незвіданий світ чудес
В мені міста й села
І пишний, зелений ліс.

Тут хоробро встає на ножки
В смоленій бочці Гвідон
Шепочуться крізь обгортки
Незнайка і Робінзон.

Тут можна дістати в Жар-птиці
Її золоте перо
А головне, що не станеться
Завжди перемагає добро.

Бібліотекар: На книжковій виставці «Мої улюблені книги» наші кращі читачі
зібрали свої улюблені книги, які і вам радять прочитати.

Помандруйте по сторінках цих незвіданих айсбергів і ви не пожалкуєте.

Ведуча: Повірте, щоб не відстати від віку
Бути зразковою людиною
Тобі, мій друже, необхідно
Знати пригоди Буратіно

Мюнхаузена, Чіп поліно
Аліси, Гекльбері Фінна,
Муму, Айвенго, а пока
Почни хотя б із Колобка

*(Кращі читачі по черзі демонструють полки
своїх улюблених книг на книжковій виставці)*

Бібліотекар: Зверніть увагу, на виставці багато книг: фантастика, пригоди, детективи. І слідує сценка бенефісу – «Мій улюблений детектив».

Ведуча: Детектив – це розповідь, повість, роман, який відображає процес розкриття злочину.

Бібліотекар: *(звертається в зал)*. Попробуємо з вами згадати письменників – авторів детективів. Як ви рахуєте, хто є родоначальником детективної літератури. Назвіть знаменитих сищиків. На час ми перетворилися в сищиків, наші учасники в письменників детективів, а допоможе нам гість із відділу вбивств американської поліції лейтенант Коломбо.

(виходить Коломбо)

У знаменитого американського детектива в пакеті зберігаються предмети – речові докази, які допоможуть дітям дізнатися по опису героя, із якого це твору і хто автор твору.

*(даються уривки із шкільної програми: А. Пушкін «Руслан і Людмила»,
Н. Лєсков «Левша», В. Распутін «Уроки французького»)*

Бібліотекар: Тепер уявім, що наші бенефіціанти мріють стати поетами, а сцена бенефісу називається «Мій улюблений вірш».

(звучить тиха музика)

Ведучий: Вірш – це невеликий поетичний твір, написаний у віршованій формі.

Бібліотекар: Діти читають свої улюблені вірші.

Бібліотекар: Молодці діти. А тепер давайте ось вам листочки, на них написані слова, а до них підберіть рими (дім, піч, сіль, вода).

Ведучий: Рима – звучання кінцевих слів які завершують віршовані рядки.

Бібліотекар: *(звертається в зал)* А поки учасники працюють, давайте прочитаємо вірш про іграшки відомої дитячої поетеси Агнії Барто, я починаю – ви закінчуєте.

«Іде бичок качається»

«Наша Таня гірко плаче»

«Уронили мышку на пол»

«Зайку кинула хазяйка»

Бібліотекар: Журі врахує результати, а ми продовжуємо. Граматичні помилки однаково шкодять і шоферу і артисту і президенту, а тим більше людям, які в майбутньому збираються стати письменниками або поетами. Давай те попробуємо взнати чи зможуть наші читачі стати грамотними письменниками. Я буду зачитувати запитання, потрібно вибрати правильну відповідь.

1. Якщо ви розрізали торт, друзям ви віддасте:

- а). більшу половину;
 - б). меншу половину;
 - в). частину торта;
2. «Алісі в країні чудес - 135». Ця книга:
- а). ювіляр;
 - б). юбілей;
 - в). ювіляр;
3. Коли відповідаєш біля дошки негарно жувати:
- а). жевачку;
 - б). жувачку;
 - в). жвачку;
4. Щоб набрати відро води ви підете:
- а). за водою;
 - б). по воду;
 - в). набрати води;

Бібліотекар: А слідуєча сцена бенефісу «Мої бідні книжечки». От на столах розмістилась Книжкова лікарня.

Ведучий: Книжкова лікарня – це незвичайна лікарня. Тут лікують книги. правда вони не кашляють, але не помітно жовтіють, сохнуть і розпадаються по листочках. Ці терпеливі пацієнти не плачуть, не стогнуть, не жаліються, але вони страждають. І тут їм на поміч приходять наші читачі.

Бібліотекар: Кожному учаснику видають «хвору» книгу, а ви їх попробуйте полікувати. А поки учасники «лікують» книги ми послухаємо пісню «Якщо книга захворіла».

Бібліотекар: *(в зал)* Давайте дамо дітям ще час попрацювати, а самі проведемо невеличку вікторину я запитую – ви відповідаєте.

- 1. Кого маленька розбійниця дала на допомогу Герді?
- 2. Скільки днів пролежали гроші Буратіно на полі чудес?
- 3. Як звуть дівчинку, яка потрапила в незвичайну країну чудес?

4. Назвіть повне ім'я старика Хоттабича?
5. Назвіть найпопулярнішу книжку в світі?

Так, а відремонтовані книги здайте в журі.

Бібліотекар:

І остання сцена бенефісу «Мій улюблений товариш».

Учасникам було роздано завдання: виберіть свою улюблену книгу, або улюбленого героя і докажіть чому саме її чи його ви можете назвати своїм товаришем.

Журі підводить підсумки, нагороджують кожного медаллю за:

- любов до детективів
 - добросовісне вивчення програмної літератури
 - ерудицію
 - грамотність
 - любов до книг
 - ведення читацького щоденника
 - за гарний поетичний твір

Бібліотекар:

На цьому наш бенефіс кращих читачів Ярмолинецької бібліотеки для дітей закінчено. Але ми не прощаємося із вами, а надіємося що у наших книг з'явиться ще більше надійних і вірних друзів яких ми з гордістю зможемо назвати кращими. Читайте, читайте і ще раз читайте. Будете багато знати, бо знання – це сила.

День героя

Вічна слава Герою, вічна пам'ять йому.

В бібліотеці оформлено книжкову виставку "Гордість і слава Соколівки".

Розділ 1. Його ім'я у вічній Славі. Запам'ятайте!

Юні друзі!

15 травня 2006 року вся Ярмолинеччина відзначає 85-річчя з дня народження нашого земляка – Героя Радянського Союзу – Рисюка Іллі Григоровича.

Розділ 2. Там, де жив Герой.

Наша довідка

15 травня 1921 року в селі Соколівка Ярмолинецького району народився Рисюк Ілля Григорович . ріс в селянській хліборобській родині. Комсомолец з 1936 року. Після закінчення школи працював у рідному колгоспі. 3 березня 1944-го на 1-му Українському фронті.

Розділ 3. Сторінки подвигу і Слави.

Історична довідка!

Рисюк Ілля Григорович в боях з 1944 року. брав участь у форсуванні річки Одер. В бою за визволення німецького містечка Кебен він загинув. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 квітня 1945 року командирі відділення 17-ї бригади 6-го мехкорпусу І. Г. Рисюку присвоєно звання Героя Радянського Союзу посмертно. Похоронений в братській могилі в м. Берліні.

Урок пам'яті "Вічна Слава Герою, вічна пам'ять йому".

В центрі біля книжкової виставки столик, на ньому портрет І. Г. Рисюка,
вишитий рушник, квіти, стакан з водою і цілушка, солодоші.
Звучить музика.

Бібліотекар.

Шановні гості!

Сьогодні ми зібралися тут в бібліотеці, щоб відмітити 85-річчя з дня народження нашого земляка Героя Радянського Союзу Іллі Григоровича Рисюка.

Він жив серед нас, своїх односельців соколів чан, він живе і зараз в нашій пам'яті, у кожному нашому сердечку житиме спогад про цю хоробру, віддану своєму народу людину, нашого земляка.

Сьогоднішній день – це День пам'яті тим трагічним подіям, що випали на долю тодішньому поколінню, його поколінню. Юні, піднялися на боротьбу з ворогом захищаючи свій народ, вони боролися відважно і хоробро за наше щасливе і мирне життя. Про життєвий шлях, про фронтові будні Іллі Григоровича сьогодні наша розповідь.

Ведуча.

Який прекрасний рідний край
Хороших виростив людей
Які пішли в широкий світ
Сьогодні ти їх знов згадай.

Ведучий.

Я щасливий, що в суджений час
На оцій народився землі
Де густі розляглися ліси
І спокійно виблискують ріки
Навесні неповторно щораз,
Зеленіють простори полів,
Де володар цієї краси
Ти, народе мій, славний навіки.

Бібліотекар. Так, він Ілля 15 травня 1921 року в нашому селі Соколівка Ярмолинецького району у хліборобській селянській родині. Хата Рисюків стояла неподалік річки Ушиця. Ще малим Ілля просиджував біля водяного плеса з надією зловити рибу, а якщо не вдасться, то хоч шум верб послухати. Поруч бігали автомашини, кудись поспішали соколів чани, а він залишався непорушним зі своїми думками і намірами. Тоді вже йшли 30-роки, позначені голодом, тож була надія, що річка поділиться своїм багатством, щоб хоч юшки гарячої сьорбнути. Збирали равлики-павлики, розкладали багаття і варили. Так втамовували голод і так виживали.

Ведуча. Як і всі ходив до школи,
Був звичайний, з тих – пустун...
А підріс – до комсомолу
Поступив бідняк Рисюк.

Бібліотекар. Після закінчення школи працював в рідному селі.

Ведучий. Як зорав уперше трактор
Сиві межі і смужки
Розцвіли червоним маком
Соколівські бідняки.

Вдалині гули мотори
Без угаву, як прибій
І кипіло жита море
У красі своїй земній.

Ведуча. Ви чули про наших сільських трактористів?
Знайомі імена вам: Цмикайло, Рисюк
Земля їм поклони складала врочисто,
Бо гарні врожаї – це діло їх рук!

Звучить музика пісні “Вставай страна огромная”

- Ведучий. Коли земля запалала полум'ям
Були села й міста в вогні
Встав він в труді загартований
Встав на смертельний рішучий бій.
- Бібліотекар. Ілля Григорович Рисюк в березні 1944 року був призваний до лав Радянської Армії, пішов на фронт. Воював на 1-му українському фронті.
- Ведучий. Рвались снаряди і кулі свистіли
Градом свинцевим сипав фашист
Боєць гнав ворогів аж до Берліна
Хоробрий, відважний солдат Рисюк.
- Ведуча. Часто над головою свистіли кулі, рвалися неподалік міни і снаряди, а Ілля зі своїми побратимами перечікуючи артпідготовку в окопчику чи за якоюсь схованкою, часто згадував своє село на Поділлі, свою мальовничу Соколів ку, річку Ушицю і ті молоді роки, те нелегке життя, що довелося всім односельцям пережити в 30-их роках.
- Ведучий. У лютневих боях Ілля Рисюк пройшов зі своїм відділенням сотні кілометрів. На цей раз перед відділенням автоматників стояла невеличка ділянка добре укріпленого німецького містечка Кебен.
Навіть без бінокля чітко розглядалися високі кам'яні будинки, попереду яких тяглися криві лінії траншей.
- Ведуча. Солдати вже брали такі населені пункти і знали, як важко пробитися в них на сусідню вулицю, коли з-за кам'яних стін сиплеться град куль, коли довкола рвуться гранати. Таке чекало на відділення Григорія Рисюка і тут.
- Ведучий. Вибух. Крик. У круговерті

Попливла земля з-під ніг
Ти встаєш на бій із смертю
В поєдинкові страшнім.

На фоні музики “Эх дороги” (або виконати пісню).

Ведуча. Коли перша атака захлинулась і гвардійці відійшли на вихідні позиції, комбриг розпорядився припинити атаку в лоб і здійснити обхідний маневр. І невдовзі “тридцять четвірки” з десантом автоматників увірвалися в місто з північного боку, а основні сили батальону – з південної околиці. Атака вночі і навальна скрешена автоматними і кулеметними чергами.

Ведучий. Славою безсмертною покриєм,
В битвах свої імена
Тільки відважним героям
Радість перемоги дана
Сміливий до перемоги стрімиться
Сміливим – дорога вперед
Сміливого куля боїться
Сміливого штик не бере.

Ведуча. Відділення Іллі Рисюка бігло за головним танком, броня прикривалася від стрічних куль, але сховувала майже все, що робилося попереду. А довкола капів бій – захиналися кулемети, рвалися міни. Але танк нісся до кам’яної арки, яка хоч трохи захистила б його від фаустпатронів, гарматного пострілу чи кинутої протитанкової гранати.

Пісня “Темная ночь”.

Ведучий. Командир відділення залишив біля машини трьох автоматників, а сам з рештою бійців кинувся штурмувати двоповерхове кам’яне приміщення, в якому засіли гітлерівці. Знаходили прикриття, щоб підібратися поближче.

Відчув, як складно підібратися до будинку на площі, з якого ведеться кулеметний вогонь. Але знайшов вузьеньку вуличку, якою і пробігли до кам'яного приміщення.

Ведуча. Перед самим входом лежали двоє кулеметників захоплені боєм, вони й не помітили, як біля них опинилися гвардійці. Ілля Григорович вдарив одного ножом, а другого відкинув на кам'яні сходи. Група автоматників кинулася у приміщення. Зав'язався бій, в якому загинув соколівчанин. Його тіло зрешечене кулями знайшли на горищі того ж двоповерхового будинку.

Ведучий. І земля і світ померкли
Ми шануєм земляка
У віках мов зірка світла
Рисюка Іллі ім'я.

Бібліотекар. Поховали гвардійця в берлінському парку Тіргартен. Серед багатьох прізвищ значиться і його – Іллі Григоровича Рисюка. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 квітня 1945 року командирі відділення 17-ї бригади 6-го механізованого корпусу І. Г. Рисюку за особисту хоробрість, ініціативу, відвагу, сміливість посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Ведуча. Нині піснею дзвінкою
Ми шануєм земляка
Золота зоря Героя
Вічна слава Рисюка.

Дівчинка. Він на Одері ворожим
Першим річку форсував
Дротянії загрожі
Сам вогнем гранати рвав.

Хлопчик. Він на танкові могутнім
Мов орел летів у бій
І ніколи не забути
Нам Ілля про подвиг твій.

Дівчинка. Проходять роки, але в рідному краї
Щебечуть пташки у гаю
Ми славу відважному солдату співаєм
За наше щасливе дитинство поляг він в бою.

Хлопчик. Той хай над нами завжди сяють
Миру і щастя вільного стяг
Хай діти світу війни не знають
За мир і щастя –
Герою-земляку хвала.

Бібліотекар. Свято бережимо пам'ять про Героя нашого села. Підростає
молоде покоління, але ми не повинні забувати про тих хто
ціною життя
відстоював вам щасливе життя. Ми хочемо щоб ви знали якою
великою кров'ю заплачено за нинішній день, щоб ви знали про
ціну завойованого і вибореного руками і розумом, знали
правду про фронтові будні сміливих, мужніх наших земляків.
Високою ціною заплачено за перемогу над ворогом. І нині ми
віддаємо данину шани нашому герою. З глибокою вдячністю і
скорботою хвилиною мовчання вшануємо пам'ять.
Помовчимо хоча б хвилину.
Минають роки. Все далі відходять грізні і важкі роки Великої
Вітчизняної війни, але не згасне пам'ять про нашого земляка,
що віддав життя за наше щасливе майбутнє і захистив землю
від ворога.

Звучить пісня "Обеліски" Гжегожевських.

Ведучий. Боець стоїть на п'єдесталі

Із бронзи, та немов живий
Грудьми ішов він проти сталі
Із лютим ворогом на бій
Ішов дорогами важкими
Він через полум'я війни
До Перемоги не дожив він
Спочив в берлінському парку Тіргартен.

Ведуча. Не заростуть туди стежини
І пам'ять бережуть роки
Вклоняємось тобі доземно наш Герою
В серці пронесемо крізь віки.

Ведучий. Герої – не падають
Навіть від літ...
І пам'ять їм –
Вічність і квіти...
Слухає, слухає сірий граніт,
Як сонцю радіють діти.

Пісня "Хай завжди буде сонце".

Бібліотекар. На цьому наш урок пам'яті про нашого земляка Героя
Радянського Союзу Іллю Григоровича Рисюка закінчився. Я
надіюсь, що ви будете пам'ятати про нашого хороброго,
відважного, сміливого земляка.

Автор сценарію: Є. Ф. Трачук.

Зміст

Бібліотека – криниця краєзнавчої інформації для дітей	2
Сценарії	11
З дошкільниками та учнями 1-4 класів	12
З учнями 5-9 класів	29

В проведенні заходів вам допоможе краєзнавча література

1. Історія міст і сіл УРСР в 26-и томах. Хмельницька обл. – К.: Голов. Ред. УРЕ, 1971. – С. 641.
2. Видатні люди Ярмолинеччини: бібліографічний довідник. – Ярмолинці, 2007. – 76 с.
3. Книга пам'яті України. Хмельницька обл.: історико-меморіальне багатотомне видання в 10-и т. Т. 10. Ярмолинецький р-н. Поіменний список полеглих воїнів визволителів. – Хмельницький: Поділля, 1997. – 704 с.: іл.
4. Книга Скорботи України: Хмельницька область. Т. 4. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 382 с.
5. Книга Пам'яті про жертви голодомору 1932-33 р.р. в Україні: Хмельницька область. – Хмельницький, 2008. – 752 с.
6. Козак А. Ярмолинці і ми / А. Козак. – Хмельницький: 2007. – 55 с.
7. Козак А. Р. Коротке життя єврейської освіти на Ярмолинеччині (монографія на краєзнавчих матеріалах) / А. Р. Козак. – Ярмолинці, 2009. – 84 с.: іл.
8. Корсак І. Тиха правда Модеста Левицького / І. Корчак. – К.: Ярославів Вал, 2009. – 166 [2] с.
9. Красуцький М. І. Репресовані безвинно: про те, чому не має і не може бути прощення / М. І. Красуцький. – Хмельницький, 1992. – 74 с.
10. Реабілітовані історією: Хмельницька область. Кн.: 1. – Хмельницький, 2008. – 934 с.
11. Слободянюк П. Я., Хоптяр Ю. А. Місцеве самоврядування Хмельниччини: нариси історії місцевих громад Ярмолинецького району / П. Я. Слободянюк, Ю. А. Хоптяр. – Хмельницький: Поділля, 2004. – 50 с.
12. Снігур О. Ярмолинці [короткі історичні нариси] / О. Снігур. – Хмельницький, 2000. – 63 с.
13. Снігур О. Ярмолинецька волость, якою вона була? / О. Снігур // Вперед. – 2007. – 24 серпня.
14. Ярмолаєва земля: легенди рідного краю (упоряд. Я. Трачук). – Городок, Бедрихів край. – 2008. – 72 с.